

MAGT OG MANIPULATION

ET MANIFEST

ADRIAN E. BRATLANN

FORORD

Jeg har længe haft en fornemmelse af, at der er noget der ikke er som det burde være. Som en tynd, lang splint, bagerst i sindet, der konstant sender en prikkende smerte gennem resten af tankevævet. Med tiden glemmer man præcist hvoraf denne smerte kommer; den er blevet så basal en del af tilværelsen, at man simpelthen lærer at acceptere den som en nødvendighed.

Men er den virkelig nødvendig? Kan det virkelig være rigtigt, at vi er dømt til en verden af sult, krig, lidelse og død? Eller er der et alternativ? Kan vi udnytte vores teknologi til at skabe kærlighed og fællesskab frem for krig, grænser og voldtægt af individets vilje og privatliv? Dette er spørgsmålet der har inspireret mig, lige siden første gang jeg oplevede denne splint, til at finde ikke blot kilden til sygdommen, men en kur. Det er samtidig det spørgsmål der med tiden har udviklet sig fra et forvirret forsøg på at forstå de

usynlige, spøgelsesagtige sammenhænge der binder vores kapitalistiske samfund sammen på kryptisk vis, til denne opgave, *Magt og Manipulation*.

Det er vigtigt at du, før du begiver dig ud i *Magt og Manipulation*, bliver opmærksom på nogle forholdsregler der kræves for at forstå opgaven fuldkomment. Først og fremmest må du altid huske på, at *Magt og Manipulation* ikke er en objektiv analyse af samfundet - tværtimod er det et manifest, et forsøg på at kommunikere min mening om samfundet, og forhåbentlig inspirere læseren af manifestet til at overveje de pointer, jeg præsenterer her, og lade dem udvikle sig til mere end blot kold viden. Dernæst kræves det af dig, læseren, at alle fordomme, alt viden du skulle tro at vide om emnet, lægges på hylden. Mange af de begreber der fungerer som kernen for et alternativt samfund er med tiden blevet ødelagt og fordrejet af de der ønsker at bekæmpe et sådant samfund, hvilket gør det uhyre

vigtigt at afkaste disse forkerte antagelser og fordomme, før man kan håbe på at forstå koncepterne. Tag for eksempel anarkisme, der for mange er blevet synonymt med kaos og "survival of the fittest", men egentlig altid har betydet fuldkommen det modsatte, eller demokrati, der er blevet synonymt med et moderne, frit samfund, men egentlig ikke er andet end endnu et værktøj til dominans. Sidst, men ikke mindst, kræves der for at få det fulde potentiale ud af *Magt og Manipulation*, en bestemt indstilling til sagerne. Det er nødvendigt at vedligeholde en tankegang som nogle ville kalde utopisme, hele vejen igennem manifestet; en idé om, at tingene ikke bør være som de er, at det vi har opnået indtil nu ikke er det fulde potentiale af menneskeheden. En idé om at mennesker er i stand til at socialisere og leve side om side, på trods af forskellige meninger, forskellige kulturer, og vigtigst af alt, at mennesker er i stand til at socialisere *uden at dominere hinanden*. Jeg mener at et frit samfund er

muligt, et samfund hvor ingen bestemmer over andre og hvor ingen får muligheden for at erhverve sig privat ejendom der giver dem mulighed for at udnytte andre. I sidste ende skal man egentlig blot huske på, at et samfund baseret på grådighed og dominans ikke er den eneste mulighed.

Magt og Manipulation er skrevet så kompakt som overhovedet muligt, med et fokus på at gå direkte til pointen uden at begrave den i alverdens slørende intellektuelt tankespind og mystiske begreber. Jeg lægger meget vægt på præcision, og som en følge deraf er opgaven blevet en smule sværere at læse - der er meget indhold med meget få ord, hvilket betyder at din fulde opmærksomhed kræves for at opgaven skal forstås på den vis jeg har sigtet efter. Hvis en sætning ikke giver mening, så gå lidt tilbage i teksten; hvis det bliver svært at holde fokus på tekstens indhold, så tag en pause.

Det er vigtigt for mig, at *Magt og Manipulation* læses som det det er: et manifest, og at det derved ofte udtrykker mine personlige holdninger frem for universelle fakta. Desuden er *Magt og Manipulation* relativt flydende i sin struktur, da den ikke er bygget op om nogen anerkendt form eller metode, men derimod er skrevet og struktureret i et format jeg fandt passende for opgaven. Meningen med dette manifest er, at det læses fra ende til anden, gerne med så få afbrydelser som muligt, da budskabet ellers nemt kan svækkes.

Så skulle det hele være på plads, og vi er langt om længe klar til at vove os ud i en ny og spændende filosofi, der drejer sig om magt, manipulation, hierarki, samfund og fællesskab.

INDLEDNING

Siden den vestlige civilisations spæde fødsel, har ét koncept været det ultimative centrum for organiseringen af denne civilisation; *frihed*. Dette er den ultimative problemstilling i et samfund - hvordan færdes vi mennesker sammen, hvordan samarbejder og fungerer vi i umiddelbar synergi, uden at et enkelt individ tvinges til at indsnævre sin frihedssfære til fordel for et andet individ?

I jagten på at besvare dette ultimative spørgsmål, har tidens såkaldte "store tænkere" skabt styreformer, ideologier, religioner og meget mere til. Nogle af disse idéer er designet udelukkende med hensigten at begave så få som muligt med så meget som muligt, alt fra en konge eller diktator til en rig bankmand, mens andre har til formål at udrydde magtpositioner, pengevæsen og andre former for aggressiv dominans fuldkommen, at skabe et samfund hvor ingen kan bestemme over andre, og hvor samfundet fungerer

fuldkommen uden ledere. To af disse idéer - jeg vil senere definere helt præcist hvad de er, og hvad de ikke er - har fanget min interesse og vil fungere som det hovedpunkt, omkring hvilket opgaven vil gro; disse to idéer er kapitalisme, den nuværende styreform, og anarkisme, kapitalismens største fjende.

For at forstå disse to idéer, må man nødvendigvis først forstå hvad *magt* og *frihed* er, da disse definitioner er hjørnestenene i ethvert samfund, ja sågar i ethvert menneske. Med *Magt og Manipulation* håber jeg på at kunne løfte sløret fra disse to kryptiske begreber, der gennem tiden er blevet forgiftet og plettet, og vaske pletterne af - jeg håber at kunne tage frihed tilbage til den originale idé, den følelse vi alle kender, *følelsen* af frihed, og længslen efter denne, og samtidig klargøre samt definere magt, og under magt definere dominans. Først når disse to er forstået, kan man håbe på og stræbe efter at

erhverve sig en forståelse af samfundets struktur i al sin enkelhed, og derved tage et gennemtænkt og modent valg der vil bidrage til at forme ikke alene udviklingen af ens egen tankegang, men udviklingen af mennesket, af et samfund.

Problemstillingen *Magt og Manipulation* er inspireret af og forsøger at besvare de utallige, enorme og tilsyneladende uoverkommelige problemer der er hugget så dybt ind i det nuværende system, at mange simpelthen accepterer dem som en uundgåelig del af den menneskelige tilværelse. Vi oplever, på trods af vores evne til at producere enormt overskud, enorm fattigdom, sågar sultedød i massevis. Vi oplever samtidigt, at uligheden er blevet så voldsom, at de øverste 0.1% har skrabet lige så meget værdi sammen som de nederste 90%. Hver eneste såkaldt demokratiske afstemning forgiftes af lobbyister; lederne der bør organisere befolkningen i *befolkningens egen interesse* uddannes til at lyve så

erhvervslivet kan slippe af sted med at bestikke politikerne i stor stil; verdens befolkning er splittet af fiktive opdelinger så som fysiske grænser, hudfarve, sprog – listen kunne fortsætte et par sider endnu.

Magt og Manipulation stiller spørgsmålet: er al lidelsen, fattigdommen, uligheden, undertrykkelsen og hadet virkelig en uundgåelig del af civilisation?

Magt og Manipulation er inddelt i to dele. Den første del, med titlen "*En Sygdom*", giver dig alt den information og forhåndsviden der kræves, du kan fortsætte til anden del, med titlen "*En Kur*". Anden del forklarer den basale idé om anarkismen, selvstyre og et samfund uden hierarki, og forklarer desuden hvordan et sådant samfund kunne introducere sig selv som en modmagt over for kapitalismens altomfattende greb. Der bliver ikke gået i dybden med præcist hvordan et sådant samfund kunne fungere, da der ikke er nogle faste regler; fastheden kommer helt naturligt, så snart den grundlæggende

filosofi er forstået fuldkommen. Dette manifest er derved ikke skabt til at være en komplet optegning af et alternativ til kapitalismen, men derimod en "teaser", hånden der planter et frø som med tiden kan udvikle sig til en komplet forståelse.

Lad os nu tage hul på første del af *Magt og Manipulation*, for at få en forståelse af hvad det nu lige er der er skyld i alt den lidelse, kaos, krig, udnyttelse og apati som omslutter vores overfladiske vestlige civilisation, og hvor omfattende dette rådne system er.

FØRSTE DEL: EN SYGDOM

FORORD

Som forklaret i indledningen er vores moderne samfund enormt ustabilt, ulige og opdelt, hvilket resulterer direkte i en begrænsning af individernes frihed. For at kunne forstå hvorfor dette sker, hvordan det sker og hvordan disse forhold kan bekæmpes, er det først nødvendigt at forstå nogle fundamentale begreber, der fungerer som kernen i vores kapitalistiske samfund, og ligeledes i de fleste andre ideologier og samfundsteorier.

I *Første Del: En Sygdom* vil dette nødvendige fundament af viden formes, der vil bidrage ikke blot til en forståelse af samfundet som det er nu, men til en tankegang der kan forsøge at løse problemet, som forklaret i *Anden Del: En Kur*, for løsningen på denne sygdom er lige netop dette: en radikal og fundamental ændring af måden at tænke på.

Træd ind i første del af *Magt og Manipulation* med en lyst til at lære, ikke en lyst til at forsvare og bibeholde

gamle doktriner og koncepter. I første del af dette manifest vil mange idéer, der ellers er centrale for vores opfattelse af konceptet samfund, blive kritiseret og forkastet. Et åbent sind er derfor ikke bare anbefalet, men nødvendigt, for at kunne få noget som helst ud af et manifest så radikalt som dette.

FRIHED

Frihed er, i en social kontekst, ikke et subjektivt udtryk. Frihed er et fuldkommen objektivt koncept, der kan defineres meget tydeligt. Enten er en persons frihed større end en anden persons frihed, ved direkte påvirkning af den anden persons frihed, hvilket betyder at den anden person ikke er fri, eller også er den anden persons frihed større end den første persons frihed, hvilket altså igen betyder at én af de to ikke er frie. Altså kan ægte frihed i en social kontekst kun eksistere, hvis alle er lige frie; *frihed kan kun være lige frihed*. Dette koncept skal dog ikke forveksles med materialistisk lighed - at være på lige fod med en anden rent materialistisk set, ved at eje præcis det samme. Et frit samfund er altså et samfund hvor ingen dominerer over andre, og kan per definition ikke være andet end lige netop dette. I det samme øjeblik som dominans opstår, når et individ udvider sin egen friheds-sfære på bekostning af en anden, bliver denne frihed ikke bare bragt ud af

balance - den stopper fuldkommen med at eksistere. Naturligvis gælder det samme ikke hvis et individ opgiver sin personlige frihed af egen vilje, uden at være tvunget eller manipuleret, hvis denne føler at vn

Frihed er desuden én af de vigtigste faktorer i enhver social sammenhæng. Det er et af de vigtigste komponenter i enhver ideologi og samfundsteori. Grunden til at frihed er så vigtig når det kommer til samfundsteori, er det fundamentale behov vi alle er født med, som kun vokser sig større efterhånden som vi nærmer os en moden alder: trangen efter at være fri, at være i stand til at tage sine egne valg uden tvang eller manipulation fra en autoritet eller anden magt. Den ganske naturlige lyst til at have eget liv i egne hænder.

Det er dog vigtigt at skelne mellem frihedsbegrebet i en social kontekst og frihedsbegrebet generelt. Her menes ikke en "indre" frihed, eksempelvis den frihed fra kødelige lyster og naturlige tendenser som

kristendommen stræber efter, eller nogle andre former for spirituel eller personlig frihed. Frihed betyder dermed ikke at være fri fra pligter, ansvar eller regler, altså uansvarlighed - tværtimod. Frihed er, i hvert fald i denne kontekst, evnen til selvforvaltning. En tro på at ingen andre end en selv besidder evnen til at administrere eget liv, og derved at alle former for dominans er en uetisk samt uretfærdig krænkelse af denne frihed. En stat, især den kapitalistiske stat der understøttes af politi og militær, baseres på idéen om at nogle få individer er bedre egnet til at administrere individerne i et land end individerne selv, hvilket i dets natur er en direkte krænkelse af denne frihed (se: *Kapitalisme og Stat*, s. 23).

Frihed i kontekst af *Magt og Manipulation* er dog ikke helt det samme som generelt i en samfundsmæssig kontekst. Frihed kan betyde meget mere end blot den nemt definerbare og konkrete samfundsmæssige

frihed. Frihed er, i hvert fald i denne kontekst, også at kunne tænke klart og kritisk, at kunne skille sig af med indoktrineringer, frosne ideologier, begrænsende sociale regler; på et meta-plan, at kunne tænke frit. Denne form for frihed har mange navne, men kaldes ofte spirituel frihed – et lettere tåget begreb, men det indrammer alt vi har brug for, for at forstå denne tankemæssige frihed (og lidt til... under spirituel frihed hører også definitioner der ikke er relevante for dette manifest, såsom evnen til at kunne fri sig selv fra kødelige lyster). At tænke klart er blevet en revolutionær handling i sig selv, at fri sig selv fra den kaotiske og selviske verden der, vaklende på tynde søjler der hviler usikkert på massernes ryg, langsomt men roligt går sin egen destruktion i møde. At kunne adskille reel og legitim viden samt oplevelser man selv har erfaret fra doktrinerne og normerne der har gravet sig så dybt ind i den menneskelige tilstedeværelse her i vesten, er den første radikale handling nødvendig for at

kunne sige "nej, jeg er ikke fri; men jeg er villig til at kæmpe for min frihed".

DEMOKRATI

Demokrati som vi kender det i dag, både direkte og repræsentativt, er i bund og grund en forstyrrelse af individets frihed. I et demokratisk samfund har flertallet af befolkningen magten til at dominere resten, hvilket udvider flertallets frihed på bekostning af mindretallet. Dette gælder både indirekte/repræsentativt demokrati, hvor flertallet udvælger en hersker til at dominere indtil en ny hersker vælges, og direkte demokrati, hvor mindretallets interesser opgives og trumfes af flertallet, dog uden en ledende autoritet.

Demokrati er i dag fundamentalt for et nogenlunde frit samfund, da demokrati giver individet en chance for at have indflydelse på valg der ellers ville blive taget uden overhovedet at tage højde for individet. Dog fungerer demokrati samtidig som en form for undertrykkende magt; under demokrati vil mindretallets interesser undermineres (domineres)

af flertallets interesser. I et frit samfund, et samfund baseret på ægte og fuldkommen frihed, ville demokrati være lige det modsatte af hvad det er i dag (eller; hvad det maskeres som i dag).

Et samfund uden stat ville dog ikke kunne klare sig uden en form for proces, der kunne assistere samfundets indbyggere i at kommunikere og opnå løsninger på eventuelle problemer, alt fra den rute den nye motorvej bør tage, til skænderiet mellem min nabo og jeg. Ideelt set undgås både direkte demokrati og repræsentativt demokrati fuldkommen undgås, af grundene forklaret tidligere i kapitlet, men processer som disse kan til tider ikke undgås i større grupperinger. I et anarkistisk samfund, som er det jeg hovedsageligt vil arbejde med i *Magt og Manipulation*, fungerer fælles beslutningstagning ved hjælp af konsensus-demokrati, en form for demokrati der ofte beskrives med den danske talemåde, *hug en hæl og klip en tå*. Målet med konsensus-demokrati er at gøre

alle mødets deltagere tilfredse, ved simpelthen at diskutere og argumentere indtil alle er enige. I tilfælde hvor konsensus ikke kan opnås, vil direkte demokrati typisk tages i brug. Et glimrende eksempel på denne form for anarkistisk beslutningstagning kan ses i den verdenskendte spanske anarcho-syndikalistiske bevægelse CNT ("Confederación Nacional del Trabajo", hvilket oversættes til dansk som "National Sammenslutning af Arbejdskraft") fra det tidlige 1900-tal. CNT tog størstedelen af deres beslutninger udelukkende ved hjælp af et simpelt konsensus-demokrati, og benyttede ved sjældne lejligheder direkte demokrati, der dog altid foregik fuldkommen åbent med en håndsoprækning fra dem der var for eller imod.

KAPITALISME OG STAT

Kapitalisme er en ideologi og økonomisk teori, baseret på privat ejerskab af midlerne til produktion, ofte i form af selskaber eller lignende organisationer. I et kapitalistisk samfund opfordres individet til at arbejde hårdere end andre, tænke hurtigere end andre og "gribe chancen" når den er der, for i sidste ende at få del i den ypperste hellighed: muligheden for en skønne dag at passere sine umiddelbare herskere, og selv herske over individerne der ikke var i stand til at opnå en sådan magtposition.

Kapitalisme faciliterer direkte undertrykkelse af den personlige frihed: at tillade nogle få at dominere de mange, ved hjælp af fiktive koncepter og midler til magt så som pengevæsen, "nationen", "folket", rettigheder mm. Ja, kapitalisme ikke blot faciliterer, men opfordrer til den inhumane udnyttelse af andre mennesker; til at sætte profit frem for moral. Kaster vi et blik tilbage gennem historien, ser vi et utal af

eksempler på denne uendelige, ubarmhjertige jagt på profit, en af de mest åbenlyse værende koloniseringen og affolkningen af store dele af verdenen, hovedsageligt Asien og Afrika. Inspireret af intet andet end de enorme mængder af sølv, sukker og andre materialer der kunne indbringe profit og i sidste ende magt, fik nogle få individer motiveret en hel hær til at invadere, plyndre, slagte og slavebinde. Sådanne massakrer er udelukkende mulige på grund af den kapitalistiske tankegang: at produktionsmidler skal kunne privatiseres, hvilket i sidste ende betyder at enkelte individer får magten til at dominere over andre. Af samme grund ser vi i dag langvarige, apatiske og legitimerede invasioner af rige lande (i hvert fald rige på naturressourcer; der er i de fleste tilfælde ikke meget infrastruktur tilbage), maskeret som operationer der i sidste ende skal befri landet fra dets uhyggelige diktatorer, og introducere den stakkels befolkning til vores fantastiske vestlige "frihed". Det vil næppe komme som en overraskelse,

at disse krige, ligesom den vestlige jagt på profit i slut-1800-tallet, ikke er andet end endnu et led i den kapitalistiske kæde, der stille og roligt omslutter verdens befolkning, til fordel for de få der holder lænken. En simpel jagt på profit og magt.

Kapitalisme og den grådighed systemet vækker i folk, er sygdommen der plager vores samfund. Det er grunden til at tusindvis af hjemløse sulter på gaden mens tusindvis af flotte huse står tomme, grunden til at magtfulde nationer hamstrer våben der er i stand til så enorm ødelæggelse at menneskeheden muligvis ville udrydde sig selv og størstedelen af jordens liv, skulle disse nogensinde tages i brug, det er grunden til at nogle få individer ejer lige så meget som resten af verden lagt sammen, og alligevel lader sult, lidelse og krig hærge kloden.

Som Charlie Chaplin så smukt udtrykker sig i "Diktatoren":

"In this world there is room for everyone. And the good earth is rich and can provide for everyone. The way of life can be free and beautiful, but we have lost the way. We have developed speed, but we have shut ourselves in. Machinery that gives abundance has left us in want. Our knowledge has made us cynical. Our cleverness, hard and unkind. We think too much and feel too little. More than machinery we need humanity. More than cleverness we need kindness and gentleness. Without these qualities, life will be violent and all will be lost..."

- Charlie Chaplin, Diktatoren, '18

MAGT OG MANIPULATION

Magt er det centrale koncept vores moderne kapitalistiske samfund er bygget op omkring. Det er magten, der motiverer stort set alle politiske teorier og ideologier, lige fra anarkisme til diktatur. Magt er desuden motoren bag den moderne kapitalisme, drivkraften der holder tandhjulene i gang; der sørger for at arbejderklassen arbejder, producenterne producerer, individerne køber, masserne stemmer og så videre. For at have en chance for at forstå kapitalismen, anarkismen og nærmest alle andre sociologiske sammenhænge, er det derfor nødvendigt at forstå magt, og magtens middel, manipulation.

Magt defineres bedst således:

*At være i stand til at begrænse eller udvide
rækkevidden af et individs muligheder*

Statens magt ligger altså i bund og grund i evnen til at manipulere med individernes tilgængelige muligheder, om det så er at tilbyde flere muligheder

eller trække muligheder fra. Eksempelvis ligger der magt i statens evne til at putte individer i fængsel hvis de skulle stille sig op imod de regler som staten har fastlagt.

Her støder vi på nøglekonceptet der gør al magt mulig til at begynde med: vold. Vold, både strukturel vold og direkte vold, er i sidste ende motoren bag magt, kagen i kageformen, det er volden der overhovedet tillægger magten sin magt. Vold, både strukturel og direkte, defineres bedst således i en samfundsmæssig sammenhæng:

Værktøjet/midlet der begrænser et individs muligheder

Al opposition mod magt vil i sidste ende resultere i en udøvelse af vold fra den magthavendes side. Forsøg eksempelvis at lade være med at betale skat i løbet af det næste år; det vil ikke vare længe før politiet dukker op ved din dør for at straffe dig ved at udøve deres magt over dig. Eksempelvis kan de begrænse

dine muligheder ved fængselsstraf, eller ved at konfiskere dine personlige ejendele.

Magt, manipulation og vold er den hellige treenighed, der har formet det politiske miljø i et kapitalistisk samfund. Mange ville med det samme argumentere for at vold ikke hører til i politik, at politik er fredelig diskussion og involveringen af vold går imod demokratiet og det fredelige politiske miljø. Der kræves her et større billede for at forstå den strukturelle vold, der er indgraveret i politik, og hvordan denne vold assisterer magten i at vedligeholde sin magt. Zoomer man ud fra den sædvanlige definition af politik: en sal med velklædte herrer (og en heldig gang imellem kvinder), der diskuterer hvordan indvandrerkrisen skal håndteres på civiliseret vis, ser vi politikkens konsekvenser i den virkelige verden. Vi ser hvordan politikken former midlerne til at "beskytte" samfundet mod invasion og revolution ved hjælp af den vold som de

bevæbnede tjenester (politiet, hæren, hjemmeværnet mm.) tilbyder, hvordan nationale grænser håndhæves udelukkende ved hjælp af den direkte vold, eller blot truslen herom, som politiet udøver i form af arrest og tilbageholdelse samt den strukturelle vold i form af hegn pyntet med pigtråd og enorme mure, selv økonomien vedligeholdes gennem kapitalismens vold - vold er så dybt integreret i politik, at politik, set i det store, fundamentale billede, kan defineres som *et system til at vedligeholde, fordele, håndtere og retfærdiggøre et monopol på vold.*

Den tredje ingrediens i denne treenighed, der sørger for at kapitalismen fortsat trives, er manipulation. At tvinge et andet menneske til at handle efter ens egen vilje ved brugen af vold er én ting, men, som George Orwell argumenterer for i sin bog "1984", ligger den ultimative magt i at tvinge et andet menneske til at handle efter ens egen vilje, uden at det andet individ

overhovedet bliver klar over, at dets handlinger ikke stammer fra egen fri vilje. Dette er lige præcis hvad manipulation er; et middel til magt. Vi ser det overalt omkring os hver eneste dag, det indhyller vores liv fra top til tå. Først og fremmest er det vigtigt at forstå, at manipulation, ligesom magt, er et ganske naturligt fænomen, og ikke er forbundet direkte til kapitalismen; kapitalismen opfordrer blot til den endeløse jagt på magt ved hjælp af vold og manipulation. Det er ganske naturligt for individer at forsøge at benytte manipulation, eksempelvis i et forsøg på at vinde en diskussion, eller for at imponere censor til en eksamen. Altså er manipulation ikke nødvendigvis ondsindet, men mindst lige så ofte et ganske naturligt resultat af menneskers naturlige socialisering.

Dog er det uhyre vigtigt i dette postmoderne samfund – og i endnu højere grad for den del af samfundet der, under kapitalismen, kategoriseres som

"arbejderklassen", at holde et skeptisk øje åbent når det kommer til mere end blot individer. Når en gruppe af individer former en ny identitet, der har til formål at give individerne magt på den ene eller anden facon, ofte i form af penge (fx et firma eller en statsstøttet institution) og samtidig kræver et forhold til den generelle befolkning, vil der ikke gå længe før manipulation bliver et kerneværktøj nødvendigt for at opnå deres mål (eller rettere sagt, komme nærmere deres mål. Jagten på magt for magtens skyld får aldrig en ende, da der altid vil være et trin mere, en chance mere for at skaffe endnu mere magt), og det er i det øjeblik at manipulation går fra at være en naturlig del af al socialisering til et ganske bevidst forsøg på at fordreje og bearbejde målgruppen, og derved få dem til at handle efter den manipulerendes ønsker.

Eksempler på denne korrupte udvikling af manipulation der faciliteres i allerhøjeste grad i en

kapitalistisk verden findes overalt omkring os alle, i form af reklamer, nyhedskanaler, radio-udsendelser, det lille skilt med et hurtigt blik på forsiden af dagens BT, de flinke repræsentanter for EU der tager rundt og forklarer hvor fantastisk en sådan organisation er på alle landets skoler uden at kræve en krone for det (siger det jer noget, elever og lærere på Vidar?), listen er endeløs. Opmærksomhed på denne manipulation er det bedste forsvar; magten ligger i at kunne overbevise individet uden at individet stiller spørgsmålstejn ved argumenternes legitimitet. At tage dette åbne, skeptiske øje med sig lidt oftere er i sig selv en revolutionær handling.

RETTIGHEDER

Et koncept der er blevet fuldkommen centralt for vores postmoderne socialisering er rettigheder.

Rettigheder erklæres ofte i fine, officielle dokumenter, som alverdens anerkendte lande og organisationer er blevet enige om at følge og respektere - det bedste eksempel værende menneskerettigheder. I det samme øjeblik vi fødes bliver vi tildelt disse rettigheder, og bliver ligeledes pålagt en forpligtelse til at respektere andres rettigheder. I et kapitalistisk samfund er rettigheder et enormt vigtigt koncept, da det sørger for at selskaber, institutioner og statslige organisationer til en hvis grad respekterer individets tilværelse - dog ændrer det ikke på, at rettigheder samtidig er direkte i strid med individernes frihed.

Rettigheder er et af de begreber der, som jeg forklarede i de første sider af *Magt og Manipulation*, er blevet fordrejet, mystificeret og forgiftet. I et

samfund hvor alle skal være frie for dominans, har rettigheder ingen plads, da der ikke vil være nogen til at gennemtvinge overholdelsen af disse rettigheder, for det er i bund og grund hvad rettigheder er - tvang.

I et frit samfund vil definitionen af rettigheder vende tilbage til sine rødder: rettigheder kan udelukkende udstedes af individet selv, og individet vil udelukkende være forpligtet til at overholde de rettigheder som han eller hun har givet til andre, ud af respekt for disse. Bestemmer jeg mig for ikke at slå min nabo ihjel, har jeg herved givet ham rettigheden til liv, og erklæret over for mig selv at jeg vil respektere hans rettighed til at leve. Jeg vil dog aldrig kunne tvinge min gode ven til også at overholde denne rettighed; da den er udstedt af mig, er jeg den eneste der er nødt til at overholde den, og jeg er samtidig den eneste der kan straffe mig i tilfælde af at jeg ikke er i stand til at overholde den.

Efterhånden som man opnår en forståelse for denne måde at tænke på, bliver koncepter så som rettigheder fuldkommen absurde. Hvordan kan man nogensinde sige at man er fri, at ens liv og de dertilhørende valg tilhører udelukkende en selv, når en højere magt fra fødslen har erklæret et formelt regelsæt med truslen om vold lige fra fødslen?

SAMTIDSDIAGNOSE

Det er fuldkommen tydeligt for enhver der er i stand til at tænke kritisk, og ikke er bundet af samfundets doktriner og ideologier, at der er noget alvorligt galt med den måde vi mennesker opfører os på her på jorden, og at disse problemer har rod i den måde hvorpå de sociale interaktioner er struktureret.

Det bliver smertefuldt åbenlyst hvor alvorlig vores sygdom er, når vi tager et kik væk fra vores privilegerede liv her i vesten, hvor vi har både brød og cirkus, og flytter blikket til de områder der lider på vores bekostning. De der, efter at have kæmpet i årevis, tvinges til at pakke det højst nødvendige og flygte fra deres hjem med de få venner og familiemedlemmer der stadig er tilbage, da de frygter at det næste luftangreb vil ramme dem eller deres nære. De der kun får noget at spise takket være nogle få gavmilde individer i metroen. Jeg behøver vidst ikke fortsætte - vi er alle klar over den voldsomme

lidelse rundt omkring i verdenen. I kontrast til alt denne ulykke, finder vi enkelte mennesker der er så rige, at de ejer hele øer, mægtige slotte og kædeforretninger der dækker hele den udviklede verden.

Der er ingen tvivl om at vores samfund ikke ligger i hænderne på de individer, der ville kalde sig en del af samfundet, men derimod ligger hos nogle magtfulde få. Uanset hvad ens meninger om denne magtfulde elite skulle være, lægger det fast, at en sådan ulige fordeling af frihed, til fordel for få og til skade for mange, ikke på nogen moralsk vis kan forsvares. Der er intet der gør disse få familier og individer bedre eller mere værdige til at tage beslutninger på vegne af os end os selv, meget lig de gamle monarki-former vi for længst har afskaffet (og erstattet med en ny form for usynligt monarki – men det er en anden historie). Zoomer vi ud endnu en gang, tegnes et større billede: jorden er rig, og kan sørge for hele vores efterhånden

store befolkning uden problemer – for at det ikke skal være løgn har vi skabt maskiner og teknologi der kan producere overflod. Dog er en enormt stor del af befolkningen i akut nød, plaget af krig, fattigdom, sult og had.

Jeg mener ikke at det bør være sådan – og vigtigst af alt mener jeg at det er muligt at ændre. Jeg mener at der er en kur for denne sygdom, der ikke alene ødelægger den menneskelige tilstedeværelse, men også tager resten af planeten med sig i en storm af grådighed.

Forsøg nu at forestille dig et samfund hvor pengevæsen er afskaffet. Hvor staten er afskaffet. Et samfund hvor samfundets individer har friheden til at regere over sig selv, uden at skulle opgive deres frihed til fordel for de få, der alligevel udelukkende er fokuseret på at erhverve sig mere magt. Et samfund hvor du hjælper din nabo, fordi han så til gengæld vil hjælpe dig, hvor politiske partier og politikere, der

ikke fungerer som andet end en illusion om frihed, ikke længere er en del af samfundet. Hvor vi ikke nøjes med brød og cirkus, men kræver roser, frihed og livslyst (ikke en verden uden problemer og smerte; det er utopi, og utopi er både uopnåeligt og uønsket).

Og når de kalder os utopister, fordi vi ønsker at klippe deres ståltrådshegn i stykker, må vi kunne sige, "vi behøver jer ikke". Og når de kalder os forrædere, fordi vi klipper deres ståltrådshegn i stykker, må vi kunne sige, "vi ønsker jer ikke". Og når de angriber vores kammerater med deres hjernevaskede militariserede politi, slår ihjel og fængsler, må vi kunne sige, "vi underkaster os ikke".

ANDEN DEL: EN KUR

FORORD

Før vi vover os ud i anden del af *Magt og Manipulation*, er det nødvendigt at alt du tror du ved om anarkismen lægges til side. Takket være vedvarende anti-anarkistisk propaganda gennem årene, og en utrolig lille dækning af 'ægte' anarkisme, har langt de fleste nogle misforståede fordomme. Anarkisme er ikke kaos, det betyder ikke en verden uden regler, eller en verden hvor kun de stærkeste kan overleve; anarkisme er ikke terror, og har helt bestemt ingen forbindelse til meningsløs vold. Det betyder ikke nødvendigvis en mangel på sociale sikkerhedsnet, afskaffelsen af teknologi, ophør af produktion eller et liv i sult og lidelse.

Dernæst skal det gøres klart, at anarkisme er fundamentalt anderledes end kapitalisme, og alle andre -ismer vi tidligere har kendt til. Der er ingen central forfatter, ingen teoretiske dokumenter forfattet af en snobbet gruppe af såkaldte

intellektuelle. Anarkisme er i bund og grund intet andet end den ganske naturlige idé om et liv uden hierarki. Den form anarkismen tager, når den går fra at være en personlig levevej til et princip hvorefter et samfund struktureres, er et liv uden stat, politi, hierarki og privat ejendom (ikke at forveksle med personlig ejendom - mere om dette i *Anarki & Anarkisme*, s. 45). At forstå et koncept der er så radikalt anderledes end det vi alle har levet med så længe vi kan huske, som vi har lært gang på gang er den eneste fungerende mulighed, er helt bestemt ikke nogen lille udfordring. Det kræver en gennemført omstrukturering ikke bare af måden hvorpå vi forestiller os samfundsstrukturen i det store hele, men også af måden hvorpå individer forvalter sig selv og egne sociale interaktioner.

Med alt dette på plads, og en indstilling på at forkaste gamle dogmer, koncepter, doktriner, fordomme og idéer på radikal rebelsk vis, er det på tide at fortsætte

til anden del af *Magt og Manipulation: En Kur*. Lad os begynde fra en ende af, ved at definere hvad det nu lige præcis er jeg foreslår som alternativet til kapitalismen, når jeg foreslår anarkisme - for anarkisme er efterhånden blevet et tåget begreb, fyldt med fordomme og misforståelser.

ANARKI & ANARKISME

Hierarki er et kernekoncept ikke bare i det nuværende samfund, men hos alle individer der ser sig selv som en del af dette samfund. Som alle andre koncepter, der lader til med tiden at være frosset inde i sig selv, kan det kun gavne at stille spørgsmålstejn ved dette: bidrager hierarkiet, og den deraf resulterende dominans, stadigvæk til samfundets velvære, eller har tidens træk åbnet dørene for nye muligheder, alternativer til dette centrale koncept?

At forestille sig et samfund uden disse undertrykkende koncepter er ikke nemt, da det ligger så dybt i os alle, at det er blevet en ren selvfølge; meget lig den kristne kirkes manipulerende omfavelse af størstedelen af verden efter kolonialismen i det 15. århundrede, der nærmest kriminaliserede ateismen, og gjorde det stort set umuligt for den gennemsnitlige John Doe at forestille

sig en verden uden Gud. Den bevidste og vågne tanke, der maler et sinds-billede for tænkeren uden regering, hierarki og dominans, hvor midlerne til produktion ligger i folkets hænder og alle er på lige fod, er blevet en revolutionær handling i sig selv. Jeg mener, at det er på høje tid at vi, som race, bevidst tager endnu en bid af de fantastiske frugter der hænger på kundskabens træ, og bryder fri fra de naive doktriner vi hidtil har klamret os så desperat til.

Tanken om et sådant samfund er ikke ny, og som den præsenteres her kan den lyde meget som en såkaldt utopi - en verden uden problemer, hvor alt er lige præcist som det skal være - men en verden uden regering er et stykke fra utopi (da utopi naturligvis er fuldkommen uopnåeligt). Der vil naturligvis stadig opstå uvenskaber, høsten af vanilje vil slå fejl en gang i mellem og så videre; den eneste forskel værende, at disse problemer ikke håndteres af en eller flere

magtfulde enheder, der besidder evnen til at bestemme over andre, og straffe dem med vold i tilfælde af at de ikke adlyder, men derimod løses af folket selv, i henhold til de regler samfundet har forfattet i konsensus, eller ved hjælp af direkte og åbent demokrati (et samfund uden regering skal ikke oversættes til et samfund uden regler).

Anarki er idéen om frihed, den revolutionære tanke om et liv der udelukkende tilhører den der lever, og føres fuldt ud efter dennes frie vilje. Anarkisme er måden hvorpå et samfund af anarkister ville fungere, et samfund hvor alle er lige frie. *Magt og Manipulation* har hidtil fokuseret på samfundet, og vil fortsat her i del to fortælle hovedsageligt om anarkismen – i samfundet.

Det har været min oplevelse at anarkismen bedst introduceres i et klassisk ”spørgsmål-og-svar” format, kombineret med en kreativ og udforskende attitude fra modtagerens side. Jeg vil derfor lægge ud med fire

mini-essays, der skraber overfladen af nogle af de mest almindelige spørgsmål, misforståelser og fordomme nytilkomne til anarkismen skulle have. Disse mini-essays er langt fra fuldkomne svar, men er derimod designet til at opfordre til en udforskende tankegang hos dig, modtageren. Den anarkistiske tankegang kan kun komme indefra, ved hjælp af kritisk og kreativ tænkning.

Lad os med disse ord træde ind i den farverige anarkistiske verden, ét enkelt lille skridt ad gangen.

FIRE ANARKISTISKE ESSAYS

ER CIVILISATIONEN KLAR TIL FRIHED?

Lige siden de gamle grækere for alvor begyndte at forstå hvordan magtstrukturer kunne designes og vedligeholdes, hvordan et folk kunne undertrykkes og manipuleres med i en sådan grad at ganske få mennesker kunne regere et helt land, og samtidig bilde landets beboere ind at de var frie, fordi det var

op til dem at bruge deres gudgivne stemmeret til at vælge en diktator, har der været en generel konsensus blandt de hvis stemmer runger højest, om at befolkningen ikke er moden til frihed. Det ville også være selvmodsigende, hvis en prins, konge, politiker eller politimand, hvis job og valgte livsvej bestod i at regere over andre på deres vegne, pludselig ytrede at befolkningen var klar til at afkaste dens herskere.

Denne idé har, ligesom så mange andre idéer skabt af den herskende elite, spredt sig til befolkningen gennem den regerende klasses propaganda. Jeg mener at det er på tide at vi kaster disse holdninger, som vi stort set alle lægger inde med uden at vide hvor vi har dem fra, langt væk, og tømme hver en krog af vores sind for den kapitalistiske tankegang, der fodrer vores grådighed og æder af vores menneskehed. Om det er muligt fuldkommen at afskaffe den systematiske ødelæggelse af sindet som

kapitalismen har resulteret i, det må guderne vide.
Uanset hvad vil det kræve langt mere end et kursus i
selvudvikling hos den lokale yoga-instruktør.

Vi vil næppe kunne få et entydigt svar på vores
problemstilling her, men én ting er sikkert: hvis
civilisationens arbejderklasse ikke er klar til frihed,
hvorfor skulle den regerende klasse så være det?
Hvorfor virker det så naturligt, at nogle få individer
der har erhvervet sig magtfulde stillinger ved
nådesløst at udnytte og misbruge deres omgivelser
og fælles mennesker, skulle kunne administrere og
håndtere beslutninger der bør tilhøre de individer
beslutninger går ud over, bedre end individerne selv?

ER ANARKISMEN EN LØSNING PÅ SAMFUNDETS PROBLEMER?

Nogle problemer ligger ganske naturligt indgraveret i
den menneskelige race, og kan kun ophøre
fuldkommen i en drømmeverden, en idé om alt vi
mennesker kunne ønske os; en utopi. Anarkismen er
ikke en utopi, og jeg føler det er enormt vigtigt at

fremhæve lige præcis dette. Anarkismen er intet andet end et alternativ til den kapitalistiske økonomi, samfundsstruktur og tankegang, og bringer på fuldkommen naturlig vis sine egne problemer med sig samtidig med at den løser nogle af de eksisterende problemer. Hvad konsekvenserne af anarkismen ville betyde i det lange løb kan vi kun gætte os frem til, da alle moderne eksempler på anarkistiske samfund er blevet udryddet relativt hurtigt af de omkringlæggende kapitalistiske eller kommunistiske enheder, da en sand folkelig revolution naturligvis er den største trussel mod magten som folket nogensinde kan præstere. Vi ved dog hvilke problemer anarkismen bragte med sig da den rejste sig på imponerende (dog kortvarig) vis i Spanien, i 1931.

BETYDER MANGLEN PÅ HIERARKI KAOS?

Desværre er det en ganske almindelig fordom anarkismen ofte støder på, at et samfund uden stat og hierarki umuligt kan betyde andet end et barbarisk

kaos, hvor hver mand må kæmpe for sin egen overlevelse, og gaderne styres med hård hånd af nådesløse bander. Denne fordom er blevet så almindelig hovedsageligt takket være den enorme mængde af anti-anarkistisk propaganda de magthavende har spredt gennem tiden, der siden er blevet båret fra generation til generation, og har spredt sig som en usynlig gift. Længere fra virkeligheden kunne man næppe komme...

Statens opløsning ville naturligvis betyde kaos, død og ødelæggelse, hvis det skete nu og her – men det er vigtigt at huske på, at staten bestemt ikke er den eneste enhed der baseres på magt og hierarki, og anarkismen er imod alle former for hierarki, ikke bare staten. Hvis staten kollapsede natten over, ville de utallige hierarkiske organisationer med det samme begynde at kæmpe om hvem der skulle udfylde det vakuum staten efterlod, og hvis der er én ting der er værre end at blive hersket over af en

centraliseret autoritet, så må det være at blive hersket over af en samling af autoriteter, der alle slås om herredømmet.

Frem for en centraliseret autoritet, der lægger magten til at regere over masserne hos nogle enkelte, håber anarkismen med sin opløsning af hierarkiet på at skabe samfund hvor samfundet regerer sig selv, ved hjælp af kommunale møder, konsensus-politik og en anarkistisk tankegang der går således: hjælp andre, så hjælper de dig; hvilket bringer os videre til endnu en fordom, der skal opløses før vi kan begynde at arbejde med en forståelse af anarkismen.

ER DET MENNESKELIG NATUR AT STRÆBE EFTER
MAGT?

Kapitalismens manipulerende tentakler har forgiftet en betydelig del af menneskeligheden, hvilket har resulteret direkte i en pessimistisk idé om, at alle mennesker i sidste ende ikke ønsker andet end at tjene flere penge end deres medmennesker, at erhverve sig højere stillinger så de kan regere over

andre; kort sagt, at ophobe så meget magt som muligt inden døden indtræffer, uanset om det går ud over deres medmennesker.

Her er det oplagt at vende argumentet en gang: hvad gør vi ved den slags mennesker i dag? Svaret er ganske simpelt; de bliver givet arbejde i magtfulde positioner, og ender oftest i nogle af de mest magtfulde positioner, der er tilgængelige, takket være deres ustopkelige tørst efter denne magt, og deres evne til at lægge moral og etik i dybfryseren. Vi giver dem jobs som politimænd, politikere, bankmænd og officerer. Vi belønner deres grådighed med flotte biler, store huse, private indkørsler og jakkesæt til 200.000 kroner. Et anarkistisk samfund ville udstøde disse mennesker indirekte, da deres opførsel ikke ville blive belønnet; der ville ikke være nogle økonomiske midler de kunne hamstre på, ingen produktionsmidler de kunne benytte til at erfare sig

mere magt, og ingen politiske stillinger der ville give dem ret til at regere over andre.

Dog kræver dette system som forudsætning, at en stor procentdel af befolkningen formår at lægge disse grådige kapitalistiske værdier til siden, og prioritere glæde, velfærd, naturen og sine medmennesker over profit, rigdom og magt.

Den generelle anarkistiske tænkemåde tegner sig efterhånden op for vores indre blik, i takt med at et større, mere komplet billede formes. Vi kunne fortsætte med at snakke om anarkismen og alle dens kanter og hjørner i en halv evighed, men en idé som anarkismen skal som sagt nødvendigvis komme indefra, og fundamentet for idéens udvikling er nu lagt. Et problem kaster dog stadigvæk sin lange skygge over den nyfødte revolutionære idé om, at ens liv tilhører en selv; hvordan besejres kapitalismen? Hvordan kæmper man imod noget så enormt og omfattende, der ikke blot lever hos en elitær

regerende klasse, men har gravet sig ind i hovedet på stort set hele verdens befolkning? Lad os stoppe vores mini-essays her, og fortsætte med at udforske hvordan anarkisterne og den frie tanke kan befri sig fra kapitalismens greb.

KAPITALISMEN - EN MAGTFULD FJENDE

Som jeg har nævnt et par gange, er det farligste ved kapitalismen dens manipulerende tilstedeværelse i befolkningens sind og tanker. Ejerne af produktionen, regeringer og andre magtfulde enheder har gennem tiden benyttet deres indflydelse til at tæmme og tryllebinde arbejderklassen, at forvandle denne til en blodfattig flok forbrugere under så meget pres at de næppe kan finde plads til andet end at arbejde og forbruge, i en tilsyneladende evig cyklus, der langsomt æder al livslyst, kreativitet og selvstændig tænkning. Befolkningen har længe fået både brød og cirkus, i bytte for deres bukkede nakker og stille accept, og har længe ædt denne behagelige løgn råt.

En ny bevidsthed er dog under opsejling i de vestlige lande. Nogle mennesker, der ikke nøjes med brød og cirkus, men kræver frihed. Jeg lærte engang om en naturlig proces, der minder utroligt meget om udviklingen af denne bevidsthed; fortællingen om hvordan en sommerfuglelarve bliver til en sommerfugl.

DE IMAGINÆRE CELLER

Når en sommerfuglelarve fornemmer, at dens tid som larve er ved at være omme, begynde den at æde på livet løs. Den spiser så meget, at den til sidst knap kan bevæge sig, og finder til sidst et fredfyldt sted hvor den kan udvikle sig, ofte i form af en lille gren eller et stort blad. Så snart sommerfuglelarven har slået sig ned, sættes der gang i en ganske utrolig proces, der starter ved formationen af en "hinde", eller puppe, omkring sommerfuglelarven.

Når sommerfuglelarvens puppe er færdigudviklet, er det næste trin at omforme larven til en smuk

sommerfugl. For at forstå hvad der foregår under denne omformning, skal vi have mikro-linsen på og zoome helt ind på de individuelle celler - det er nemlig her, at magien foregår.

Først nedbrydes larven. Den forvandles til en halvflydende substans, en sø af gamle celler der alle svømmer rundt i forvirring. Efter et stykke tid sætter en enkelt celle gang i et imponerende fænomen - den ændrer sig så radikalt, at de andre celler ser den som en fjende, og med det samme slår den ihjel. Den vibrerer på et helt andet niveau end de andre celler, og er derfor ikke i stand til at fungere med dem.

Endnu en celle forvandles til en mikroskopisk rebel, og lider samme skæbne som dens forgænger. Dette fænomen gentager sig flere og flere steder i den halvflydende substans, indtil der er så mange "outsider" celler, at de kan slå sig sammen og forme klynger. Klyngerne bekriges fortsat af de gamle celler, men formår til sidst at slutte sig sammen endnu en

gang, og forme klynger af klynger. Til sidst vinder de nye, rebelske celler, de gamle celler udryddes, og en sommerfugl bryder puppen og flyver ud, forvandlet og fri.

Denne proces minder på mange punkter om den udvikling af samfundet vi ser lige i øjeblikket. I takt med at civilisationen som vi kender den bliver mere og mere kaotisk, kold og apatisk, opstår der nye bevidstheder; først i form af individer med en idé om et alternativ, og senere i form af organiseret modstand. Et godt eksempel af den styrke en organiseret modmagt kan præstere kan vi se i en klynge af regioner i det nordlige Syrien, tilsammen kaldet Rojava. Disse tre regioner (Afrin, Jazira og Euphrates), har inden for de seneste år opnået fuld autonomitet, og administreres fuldkommen efter anarkistiske principper; Rojava er altså en samling af anarkistiske regioner, der på trods af de svære odds er opstået midt i et krigshærget og farligt land.

Rojava-regionerne har formet en hierarki-fri hær, der på ene hånd har formået at fordrive den destruktive gruppe ISIS fra alle de omkringliggende byer og forsvare regionerne mod kapitalisternes aggression i form af fortsatte angreb, hovedsageligt fra den størrelsesmæssigt overlegne tyrkiske hær.

Talsmænd fra Rojava-regionerne mener ikke, at de kan holde ud meget længere mod kapitalisternes enorme slavehær, men de kæmper stadig videre med alt hvad de kan præstere. Rojava er det perfekte eksempel på hvordan individer med vidt forskellige baggrunde, meget lig sommerfuglelarvens imaginære celler, formår at forme samfund der kan trives og skabe velfærd i stormens øje.

Kapitalismen lever i os alle, men det er tydeligt at den ikke er uovervindelig – langt fra. Jeg vil gå så vidt som at sige, at én af de vigtigste faktorer i kapitalismens fastholdelse er den generelt accepterede idé om, at den er nødvendig og uovervindelig. Modstanden

begynder ikke med en demonstration, ved at ødelægge statens institutioner eller ved at nægte militærtjeneste – modstand begynder i sindet, med en radikal omformning af horisonten, og udvikler sig først derefter til ægte modstand.

Hvad sker der så, når man er klar til at kæmpe tilbage? Når man er klar til at forsvare sig selv, sit fællesskab og sine værdier mod kapitalisterne? Her støder vi på endnu et emne, der adskiller anarkisterne fra andre radikale ideologier. Anarkisternes revolutionære taktikker er meget anderledes end hvad man er vant til i et såkaldt demokratisk samfund, eksempelvis som det vi har i Danmark, og er et vigtigt og yderst centralt punkt i den anarkistiske filosofi.

ANARKISTISK REVOLUTIONÆR TAKTIK

Selvom alle anarkister (muligvis med undtagelse af anarcho-primitivisterne og nogle få andre mindre

grupperinger) stræber efter fred, frihed og fællesskab, er vold, i sær hærværk og modstand mod politiet, stadig en vigtig del af bevægelsen – hovedsageligt når det kommer til demonstrationer og andre former for nedkæmpning af hierarkiet og staten. Det er tydeligt, at fredelige, institutionaliserede demonstrationer ikke kommer nogen vegne i vores moderne samfund, da ejerne af produktionen og de store koncerner egentlig kan være fuldkommen ligeglade med en flok hippier med skilte. Fredelig demonstration er naturligvis ikke uden vigtighed, og kan fungere ganske udmærket når det gælder emner af mindre vigtighed og lokalpolitik, men når det kommer til noget så radikalt som omvæltningen af status quo, er det utilstrækkeligt på alle måder.

Den anarkistiske bevægelse har stort set altid identificeret sig med denne mere radikale form for nedkæmpning af institutionerne, politiet,

koncernerne og staten. Det giver sig selv, at de undertrykkende systemer ikke kan bekæmpes indefra; autoriseret og fredelig revolution er ganske udelukket.

Den generelle idé om radikal revolutionær modstand kaldes *direkte aktion*; altså aktion uden om mellemmand såsom politikere. Et eksempel på direkte aktion der ofte bliver gennemført af anarkister og andre udøvere af direkte aktion er at bygge shelters eller lave mad til de hjemløse - en meget direkte måde at løse et problem, der ikke indblander politikere, protokoller og love. Direkte aktion fungerer desuden ofte som en måde at statuere et eksempel på, eller vise en pointe; det kunne være alt lige fra at ødelægge en bank, da bankerne er undertrykkende instrumenter, til at tilbyde gratis hjælp med installation af open-source software til alle der har lyst.

Én strategi der altid har ligget tæt hos størstedelen af den anarkistiske bevægelse, samt andre radikale revolutionære (marxister, leninister, kommunister etc.) er Black Bloc; en formation af individer, der alle er klædt i sort, med ansigter og andre træk der kunne afsløre deltagernes identitet på billeder eller overvågningskameraer tildækket med skimasker, hjelme, balaclaver og lignende. Ofte bærer deltagerne også udstyr der kan hjælpe med at beskytte mod politiet, så som gasmasker mod tåregas, tykke lag af hård pap eller træskiver under trøjen mod gummikugler, hjelme og lignende.

Hensigten med beklædningen er, udover at skjule deltagernes identitet, at fremstå som en enkelt organisme, der hænger tæt sammen og fungerer i fællesskab. Dette fungerer på rigtig mange forskellige fronter; det beskytter deltagerne mod anholdelse til en vis grad (hvilket altid er en trussel ved black bloc demonstrationer, da disse aldrig foregår med statens

eller politiets tilladelse, og ofte involverer
destruktion af privat ejendom eller kampe mod
politiet), intimiderer politiet og måske endnu
vigtigere, virker forenet, hvilket kan inspirere
nytilkomne til at undersøge anarkisternes
standpunkt nærmere, og måske i sidste ende slutte
sig til de radikale revolutionære.

Ligesom så mange andre komponenter inden for
anarkismen, er der et utal taktik-lag; nogle
foretrækker fredelige demonstrationer eller fredelig
direkte aktion, andre foretrækker voldelige eller
destruktive grupperinger der direkte hæmmer staten
og dens evne til at fungere, mens nogle helt tredje
egentlig helst vil trække sig tilbage til deres hytte i de
finske skove og opgive al teknologi. Det vigtige her er
at forstå konceptet, og derfra forme sine egne idéer
om hvad direkte aktion er, og hvordan staten og
andre hierarkiske organisationer bedst bekæmpes.

KONKLUSION

Magt og Manipulation nærmer sig så småt sit sidste punktum. Før vi når så langt, vil jeg gennemgå essensen af det der er blevet formuleret i dette manifest, binde det sammen, og opfordre til et første skridt.

Først og fremmest er det tydeligt at der er nogle alvorlige problemer der ligger så dybt i vores status quo, at den eneste løsning er afskaffelsen af denne. Problemstillingerne er, efter min mening, så alvorlige at de ikke kan ignoreres eller undskyldes. Global kapitalisme kan ikke eksistere uden sit fundament: udnyttelsen af den generelle befolkning, miljøet, dyrelivet og alt andet der på nogen måde kan indbringe profit; et samfund bygget på disse værdier kan aldrig opnå bæredygtighed, og vil fortsætte med at bekæmpe sig selv og sine omgivelser indtil der ikke er noget tilbage at bekæmpe.

Jeg foreslår hvad jeg mener er løsningen på dette problem: en verden uden ledere, hierarki, privat ejendom, pengevæsen og lignende, der prioriterer liv frem for profit. Jeg mener ikke at vores politikere, præsidenter, globale virksomheder, nationalbanker og andre statslige instrumenter kommer os til nogen gode - tværtimod er disse institutioner ansvarlige for den brutale nedbrydelse af alt det der kræves for et bæredygtigt samfund. Jeg mener, at samfundets individer er klar til at sørge for sig selv, administrere deres egne affærer i en kollektiv indsats baseret på konsensus-demokrati, direkte demokrati når dette er nødvendigt, "hjælp din nabo, så hjælper han dig" principper, fri software og så videre.

Jeg mener, at et sådant samfund er muligt. Det er ikke utopi - der vil naturligvis opstå problemer, uvenskaber, ondskabsfulde individer og lignende - og lige netop derfor er det opnåeligt. Det er en idé om det ideelle, ikke en drøm om det perfekte.

Kapitalismens frygt for selvstyre gør det dog enormt svært at melde sig ud af det moderne samfund i et forsøg på at starte sit eget (se Rojava, en autonom region i Syrien uden hierarki, som jeg har nævnt flere gange, der lige nu er under voldsomme angreb fra den tyrkiske hær, mens vesten vender det blinde øje til), men det betyder ikke at anarkismen ikke er værd at kæmpe for, eller at kapitalismen ikke er værd at kæmpe imod - tværtimod. Anarkismen handler mindst lige så meget om at opnå personlig frihed både i form af friheden til at tænke uden indflydelse fra kapitalistiske værdier, og friheden til at handle uden indflydelse fra autoriteter, som at implementere et anarkistisk samfund. Anarkismen er meget mere end bare et mål; det er en levevej, filosofi og tænkemåde, der så vidt muligt assisterer den udøvende i at opnå frihed.

Som det ser ud lige nu, er der ikke andet vi kan gøre end at tage et vaklende skridt efter det andet, og

langsomt svække de der nyder godt af den ulige frihed. Dette kan gøres ved at introducere anarkismen i ens egen livsstil - afvis hierarkiet og de der dominerer, og tag kontrol over dit eget liv så vidt muligt. Den kreative del af *Magt og Manipulation*, et system der gør det muligt for en gruppe at tage beslutninger i konsensus uden hierarki, er mit forsøg på at svække magten, og skabe en friere hverdag for mig selv og mine omgivelser.

MAGT OG MANIPULATION KREATIV DEL

KONSENT, KREATIV MODMAGT

AT SKABE MODMAGT

Der er tidspunkter, hvor det dumme man overhovedet kan gøre for at bekæmpe magten, er at marchere under en sort fane og stædigt angribe politi og stat. Der er heldigvis flere forskellige måder at skabe modstand mod kapitalismens altopslugende vorteks; man behøver nødvendigvis ikke forme enorme black bloc formationer, og direkte smadre kapitalisternes private ejendom.

Lige siden kapitalismens udbredelse har der eksisteret anti-kapitalistisk modstand. Det samme er sandt i dag – alle steder, hvor kapitalismen hersker, findes der ligeså anti-kapitalister; en såkaldt modmagt. Gennem tiden har vi set hovedsageligt fire forskellige måder at bekæmpe kapitalismen: at erodere kapitalisme, ødelægge kapitalisme, tæmme kapitalisme og at undgå kapitalisme. De to modstandsformer jeg finder interessante, er at undgå kapitalisme og smadre kapitalisme. Jeg har i den

skriftlige del af *Magt og Manipulation* valgt at snakke hovedsageligt om hvordan kapitalismen kan ødelægges, og vil i denne kreative del udforske hvordan kapitalismen, og de principper der følger med, kan undgås (så vidt muligt) i hverdagen. Lad mig forklare det fra en ende af...

Beslutninger er en enormt vigtig del af det at forme et samfund. At kunne opnå enighed, og kunne se ud over sine egne behov for at forme et fællesskab med andre, er egentlig kernen af et menneskeligt fællesskab. Desværre er det blevet en accepteret standard, at ethvert fællesskab har et hierarki af en eller anden slags, der udpeger officielle autoriteter der af en eller anden grund besidder mere frihed end andre i dette fællesskab. Eksempelvis er et elevråd, der efterhånden er blevet en ganske almindelig instans på mange skoler, ofte opbygget af en elevrådsleder, der sidder på pyramidens øverste sten, under ham nogle repræsentanter, der snakker og

forhandler på vegne af de der ligger under dem, eleverne.

Denne type organisation er, som jeg har forklaret i den skriftlige del af *Magt og Manipulation*, slet ikke nødvendig – tvært i mod mener jeg, at den gør mere skade end godt for fællesskabet. Jo større fællesskabet er, jo mere kan der gå galt, og jo større er konsekvenserne for misrepresentation, korruption og ulighed (alt dette er forklaret i dybden i *Magt og Manipulation's* skriftlige afsnit, så jeg vil ikke føre dette emne videre her).

For at bevise, at et fællesskab ikke behøver operere efter disse begrænsende principper, der promoverer ulighed og dominans, har jeg udformet en platform hvorpå et fællesskab kan arbejde sammen for at opnå løsninger på deres problemer langt mere effektivt end hvis de havde autoritære instanser indsat, og var afhængige af en hierarkisk struktur. Denne platform er skabt med nogle generelle principper og idéer i

tankerne: lige indflydelse, konsensus & direkte demokrati og kommunikation.

LIGE INDFLYDELSE

Alle bør have samme muligheder for indflydelse rent officielt. Naturligvis gælder dette ikke den form for indflydelse der erfares når et individ ved mere om et emne end andre, og derved respekteres og lyttes til af fællesskabet; lige indflydelse betyder ikke andet end, at officielle magtstrukturer og hierarkier der giver enkelte individer eller grupperinger mere indflydelse end andre afskaffes.

Alle bør have en stemme i det fællesskab de er en del af, ikke i form af muligheden for frit at vælge deres herskere, men i form af selv at kunne have direkte indflydelse på de problemer der opstår som en naturlig del af et hvilket som helst fællesskab.

Naturligvis skal denne indflydelse vægtes i forhold til individets engagement og viden om emnet, men aldrig bør en eller flere have magt over andre takket

være officielle autoritære instanser og hierarkiske formationer.

KONSENSUS & DIREKTE DEMOKRATI

Konsensus opnås når alle i et fællesskab er enige, og ingen føler at et kollektivt valg går voldsomt og direkte imod hvad de synes er acceptabelt. Denne model fungerer bedst i mindre fællesskaber, typisk mellem 30 og 500 medlemmer, og fungerer endnu bedre hvis den kombineres med direkte demokrati; altså demokratisk beslutningstagning uden repræsentanter, hvor fællesskabets individer selv har ansvaret for at forvalte deres "politiske" (ordet politik har efterhånden fået en bred vifte af meninger, forstå mig ret når jeg bruger det i denne sammenhæng) problemer.

Konsensus og direkte demokrati er fundamentalt anderledes end den apatiske og isolerede beslutningstagnings-process vi har indsat de fleste steder i vores samfund, og kræver derfor en

fundamentalt anderledes tilgang. Man kan ikke træde ind i et fællesskab der benytter sig af disse principper med den tilgang man ellers er vant til. I et sådant fællesskab handler det ikke om at få sin egen mening gennemført for alt i verden, eller at tage beslutninger ud fra en eller anden ideologisk eller religiøs bog med retningslinjer og regler. Her gælder det om at kunne evaluere sine egne holdninger på kritisk vis, og være villig til at opgive hist og her til gengæld at få her. At kunne "hakke en hæl og klippe en tå", som de ældre ville sige det.

KOMMUNKATION

Som forklaret ovenfor, mener jeg ikke at de bedste beslutninger opnås ved at hvert individ stædigt kæmper for sine egne synspunkter. Kommunikation er uhyre vigtigt – da vi alle er mere eller mindre fanget i det her fællesskab, må vi indse at vores eget bedste til en vis grad svarer til gruppens bedste. Med dette ikke sagt, at gruppen skal prioriteres over individet - det er lige præcis sådan korrupte

organisationer forklædt som "fædrelandet", "folket", eller "nationen" opstår – blot mener jeg, at et individ i et fællesskab er nødt til at sørge for fællesskabets velvære, da individet selv er afhængig af dette. Meget lig cellerne i en krop, eksisterer vi alle på den samme jord, med både dyr og planter, og er derfor nødt til at tage højde for mere end os selv. Hvis hjertet svigter, går der ikke længe før resten af kroppens celler lider samme skæbne.

Derfor kommer vi, både som menneskehed og planet, ikke langt ved blindt at jage vores egne lyster og ønsker, uden at tage højde for andre. Vi må lære at tilpasse os, da det er en naturlig præcedens for et velfungerende fællesskab; og vi må forme systemer ud fra denne tankegang, der opfordrer til kritisk tænkning, frem for de der fremhæver et egoistisk skyklaps-ræs.

Ud fra disse koncepter har jeg formet og udviklet
Konsent: en platform der gør det nemmere for

grupperinger på mellem 10 og 500 individer
(fremover kaldet en union) at gennemføre
beslutninger i konsensus uden hierarki.

KONSENT

Konsent tillader alle medlemmer af en union at påpege et problem. Hvis nok medlemmer af unionen ligeså mener at dette er et aktuelt problem, vil det gennemgå op til tre faser, og til sidst ende med en gennemført løsning, eller en blokeret løsning. Første fase er en filtrerings-proces, hvori irrelevante problemer sorteres fra. Anden fase tillader alle at høre hinandens input, og ud fra dette finde på nye løsninger, og til sidst tillader tredje fase alle og enhver at nedlægge veto. Det kræver vidst en lidt mere dybdegående forklaring.

DE TRE FASER

FØRSTE FASE: PROBLEMER

Når et medlem af unionen har påpeget et problem, havner det her, i første fase. Det vil blive siddende her indtil det har fået mindst halvdelen af unionens stemmer (disse algoritmer kræver finjustering; tag ikke tallene for nøje). Meningen med dette er at

tillade unionen at prioritere enkelte problemer, der er mere aktuelle end andre, og derved få disse problemer løst hurtigere. Når et problem har fået nok stemmer, vil det blive sendt videre til fase to.

ANDEN FASE: LØSNINGSFORSLAG

Problemet er nu nået forbi sorteringsfasen, og det er tid til at finde en løsning. Alle medlemmer af unionen kan foreslå løsninger til hvert problem i anden fase, og kan ligeledes stemme løsninger de er enige i op. Der opfordres til at man læser de andre løsningsforslag før man præsenterer sit eget, finder frem til de konkrete mangler ved hvert forslag, og bygger ens eget forslag derfra. Når tiden udløber, går problemet videre til fase tre, og tager det løsningsforslag der fik flest stemmer med sig. Den originale forfatter af løsningen fremhæves ikke, men holdes heller ikke hemmeligt.

TREDJE FASE: LØSNING

Problemet har nu fået den bedst mulige løsning, ved hjælp af unionens medlemmer, og er egentlig klar til

80

at blive ført ud i livet. Løsningen mangler dog at bestå
en sidste prøve; Konsent gør det nemlig muligt for
alle og enhver at nedlægge en blokering – meget lig et
veto, som i det gamle grækenland. En blokering vil
med det samme ugyldiggøre løsningen, og bevæge
den til sektionen for blokerede løsninger. Der
opfordres til kun at bruge sin ret til en blokering i
yderste nødstilfælde, og kun hvis individet føler at
denne løsning ikke er acceptabel med hele sin sjæl.
Nedlægges der alligevel en blokering, vil alle kunne se
hvem der blokerede løsningen, og vil have
muligheden for at tage problemet op igen for at finde
en løsning der tager højde for personen der nedlagde
blokering.

OM KONSENT

At gå fra et repræsentativt demokratisk fællesskab til
et anarkistisk fællesskab baseret på direkte
demokrati og konsensus, kræver mere end bare en ny
platform. Det kræver en ganske radikal omstilling af
måden hvorpå man ser sig selv og sine valg i

fællesskabets kontekst. Jeg har skrevet et kort essay, der også kan findes på "Om Konsent" siden i applikationen, der forsøger at introducere denne nye måde at tænke på til nytilkommende:

ET ESSAY OM ANARKISTISK BESLUTNINGSTAGNING

Det er nemt at overlade sine valg til andre; at opgive sin fri vilje, for at slippe for de svære valg. Det er at få taget en vægt af dine skuldre, når du vælger en præsident, stemmer for en lokalpolitiker eller donerer til en non-profit. Det er at slippe for den skræmmende mulighed for, at man tager et valg der ender i et ubehageligt resultat.

Det er også at opgive sin frihed. At opgive sin mulighed for at udvikle sig selv som person, lære af sine fejl, og forme sit eget liv ud fra sine egne valg. Jeg mener, at det er uhyre vigtigt at vi kan tage vores egne valg på vores egne skuldre - og vigtigere endnu mener jeg, at der ikke er nogen der på nogen måde kan tage valg på vegne af os, bedre end vi selv kan.

Det er dog sådan, at vi er mere eller mindre fanget med vores medmennesker og omgivelser på denne jord, og derfor ofte er nødt til at tage mere end blot vores egne ønsker og behov med i ligningen. De systemer og strukturer som vores moderne samfund er grundlagt på, går ud fra at mennesket ikke er i stand til at tage højde for andre end sig selv, og at samfundet vil bryde ned i vold, kaos og ulykke hvis der ikke eksisterer et hierarki og en regerende enhed.

Konsent er mit forslag til hvordan disse destruktive magtstrukturer kan afskaffes i det lokale samfund.

Konsent er baseret på konsensus, afvisning af hierarki, indflydelse vægtet i forhold til engagement, åbenhed og direkte demokrati, og beviser at et hierarki ikke er nødvendigt for fællesskabets trivsel.

Konsent er mit forslag til hvordan disse destruktive magtstrukturer kan afskaffes i det lokale samfund.

Konsent er baseret på konsensus, afvisning af hierarki, indflydelse vægtet i forhold til engagement,

åbenhed og direkte demokrati, og beviser at et hierarki ikke er nødvendigt for et forbunds trivsel.

UDLEDNING

Før jeg sætter det sidste punktum i *Magt og Manipulation* er der nogle få personer jeg må takke, der har hjulpet mig gennem mit manifest på den ene eller anden måde.

Den største inspiration er kommet fra min kære far. Han har gennem hele processen fulgt opmærksomt med, og har, på trods af hans travle hverdag fundet plads til at snakke med mig om manifestets emner, fortælle om hans opfattelse af tingene, og kommet med kritisk og inspirerende input. Han har været en enormt stor hjælp, og har uden tvivl givet *Magt og Manipulation* en "levende kant", så at sige.

Dernæst har min bedstemor Lisa været en kæmpe hjælp. Hun har hjulpet mig med at rette manifestet, og har udryddet de sene afteners forvirrede sætninger med hård hånd.

Min tætte veninde Selma har på mystisk vis holdt mig ud gennem hele opgaven. Hun har lyttet til mine

lange snakke om manifestets temaer, og holdt mit højlydte keyboard ud hver eneste aften (omend med en smule brok nu og da).

Solveig, en forbindelse jeg fik gennem Vidar Skolen, og min faster Mette, har givet en kæmpe hånd med at strukturere og designe opgaven, at få en bedre forståelse af de mere abstrakte begreber som magt, og lånt mig en solid bunke af læsestof.

Til sidst fortjener Mitti, min mor, en tak for at have hjulpet mig gennem manifestet. Hun har sørget for ikke blot at motivere mig undervejs, men også at hakke på mig som kun mødre kan når der har været brug for det.

Det her er min tak til alle jer, der har hjulpet mig med opgaven. Jeg kunne næppe have færdiggjort den uden jeres hjælp!

